

'IQALUIT' IS TWEEDE VOORSTELLING IN STEDENCYCLUS VAN BERLIN door Wouter Hillaert

De twee spelers zijn 4.500 kilometer van elkaar verwijderd. 'Vinnie zit in de Eskimohoofdstad Iqaluit aan zijn computer en ziet niets van de scène hier'

Theater in Leuven, live vanaf de Noordpool

Leuven

Van onze medewerker

Wouter Hillaert

Een hele voorstelling repeteren over de telefoon, het kan. In Iqaluit van Berlin doen twee spelers mee die 4.500 kilometer van elkaar verwijderd zijn. Caroline Rochlitz staat hier op het podium, Vinnie Karetak zit in de Eskimohoofdstad waar de productie haar titel aan ontleent. Iqaluit is na Jeruzalem de tweede stad die het trio Berlin in beeld brengt in zijn Holoencyclus. Op tekst van Ivo Michiels.

Het is drie uur 's nachts, vrijdagavond. Het café van het Leuvense STUK is al een uur gesloten, maar in de kelders brandt nog licht. Berlin (zijnde Yves Degryse, Bart Baele en Caroline Rochlitz) werkt tegen de klok verder aan de beeld- en geluidmontage van de film in Iqaluit. Die is opgenomen in de Inuitstad zelf, waar de makers tijdens hun voorbereiding twee keer heen vlogen om hun inzichten uit een lange onderzoeksfase te toetsen aan de stadsbeleving van de bewoners zelf, tot aan de premier toe. Die journalistieke aanpak paste Berlin ook al toe voor Jerusalem. De filmdocumentaire trof vorig seizoen raak door de scherpte waarmee de chaotische politieke geladenheid van de stad vertaald werd op drie projectieschermen.

In Iqaluit ligt de inzet anders, zeggen Baele en Degryse met een stem die te lijden kreeg onder een week quarantaine met vier uur slaap per nacht. "Terwijl Jerusalem puur documentair was, komt daar nu fictie doorheen. Er zit ook meer livetheater in. Je ziet twee mensen die per telefoon met de gedachte spelen aan iets nieuws: wat zou er gebeuren als we alles opgaven en vertrokken? Hoe zou het zijn om ons verlangen naar een ontmoeting te verzilveren? Documentaire en fictie gaan zo sterk in elkaar op dat je het verschil niet meer ziet. Wat is live? Wat is opgenomen? Soms raakten we zelf verward. Wie is waar en in welke tijd?"

Eén ding is zeker. Iqaluit ligt in Noord-Canada en is de hoofdstad van Nunavut. Het werd de Inuit geschonken als een eigen staat: een gebied zo groot als West-Europa, maar met het inwonersaantal van pakweg Herentals. Van die goede 25.000 mensen wonen er 6.000 in Iqaluit zelf. "Voor ons is dat een dorp, maar je hebt er wel alle hoofdstedelijke voorzieningen", zegt Degryse. "Je kunt er alles kopen en vindt er ook alle problemen die we kennen van in onze hoofdsteden, maar dan in het klein. Er gaan geen wegen heen, er is alleen een vliegveld. De meest nabije woonkern ligt op een uur vliegen."

Tijdens hun bezoek aan Iqaluit zochten de Berliners een acteur, en vonden Vinnie Karetak. "Hij is er lid van een amateurgezelschap en zag het wel zitten om mee te doen. Maar het kostte ons wel moeite om uit te leggen dat het géén grap was, dat hij hier in een professionele productie zou staan. Hij heeft in Iqaluit een kantoorjob, dus door het tijdsverschil moet hij nu voor elke voorstelling aan zijn baas twee uur pauze vragen om 'even een stuk in België te gaan spelen'. De repetities waren ook al zo absurd. Vinnie zit gewoon thuis aan zijn computer met een Skypeverbinding en ziet niets van de film of de scène hier. Je moet de cues afspreken op het gehoor. En hopen dat er geen sneeuwstorm opsteekt", aldus Degryse.

Alle materiaal dat Berlin uit Iqaluit meebracht, werd doorgegeven aan schrijver Ivo Michiels. In 2002 speelden Rochlitz, Degryse en Baele van hem al *De verrukking*, in een theaterproductie van SKaGeN en *De Tijd*. Het was zo dat de drie elkaar leerden kennen als makers, en Berlin was het logische vervolg. "Michiels nog eens een tekst vragen lag dus gigantisch voor de hand. Zijn hele *Alfacyclus* is gebouwd rond de thema's die wij in Iqaluit wilden uitvlooien: 'in beweging zijn', 'gaan of niet gaan'. Zijn schrijven leent zich ook perfect voor onze werkwijze, die met een sluitende schrijftuur niets aankan. Michiels maakt veeleer filmscenario's, waarin hij zapt met poëzie en muzikaliteit. Die open structuur vraagt bijna zelf om erin te gaan schrappen en schuiven. Op dat vlak is Ivo op zijn 82ste nog een heel jonge schrijver", zegt Baele.

Op het podium geeft dat een literaire theaterdialoog per telefoon, tegen een filmdoek waarop de twee bellers elkaar in Iqaluit ontmoeten. Maar zelf denken de makers niet in termen van een of ander medium. Baele: "Dit is gewoon één geheel, ook voor de mensen die we erbij gevraagd hebben (Nico Leunen voor de montage, Peter Van Laerhoven voor de soundtrack en Tom De With voor de geluidsoptname, WH). Dat is de grote sterkte van Berlin, denk ik. We zijn samen allround genoeg om vanuit de stad die we kiezen, de vorm uit te werken die het beste haar gevoel weergeeft. Dat is ook het vertrekpunt van de hele cyclus: interessante plekken kiezen die hun plaatselijke

anekdotiek overstijgen, en ze dan artistiek vertalen. Het is geen exotisme of Boeketje wereld, maar een poging om thema's van hier te bekijken vanuit een andere bril."

Waar en wanneer Holoceen II: Iqaluit, vanaf morgen tot en met vrijdag in het STUK, Naamsestraat, Leuven, 016/320.320. Daarna op tournee, www.berlinberlin.be

Publicatiedatum : **20-12-2005**

Sectie : **Cultuur & wetenschap**